

Konstruktøren Werner Hansen

Admiralen

Af Ove Juul

På Sophus Webers værft, Gl. Hestehauge ved Svendborg, var der i vinteren 1899 god gang i byggeriet af bulb-kølsbåden, **Fix**, bygget til SL målereglen. Den 22-årige, nyansatte skibskonstruktør Werner Hansen ledede arbejdet, og han har sikkert været stortalende og synlig på værftet, for han fik her tilnavnet Admiralen. Det er nok her, han har fået sit blik for hurtige både. **Fix** blev bygget uden en køber, måske til Weber selv. Den blev solgt til Baron Blixen-Finecke, der omdøbte båden til Ellen II. Den klarede sig fremragende i årets kapsejladser, og Werner Hansen fik en stor del af æren for bådens succes.

Sent i juni 1900 får værftet problemer med at levere to både, bygget efter den unge Frederik Hegels egne tegninger.

Den ene bygget til Frederik Hegels selv, **Khaki**, den anden bygget til direktør Wetts, **Nirvana**. Begge både var tilmeldt årets kapsejladser, men blev ikke færdige til tiden, og der måtte meldes afbud til nogle af forårets kapsejladser. Det har ikke været populært, når datidens både ofte var forældede efter få år. Det menes, at årsagen til forsinkelsen var,

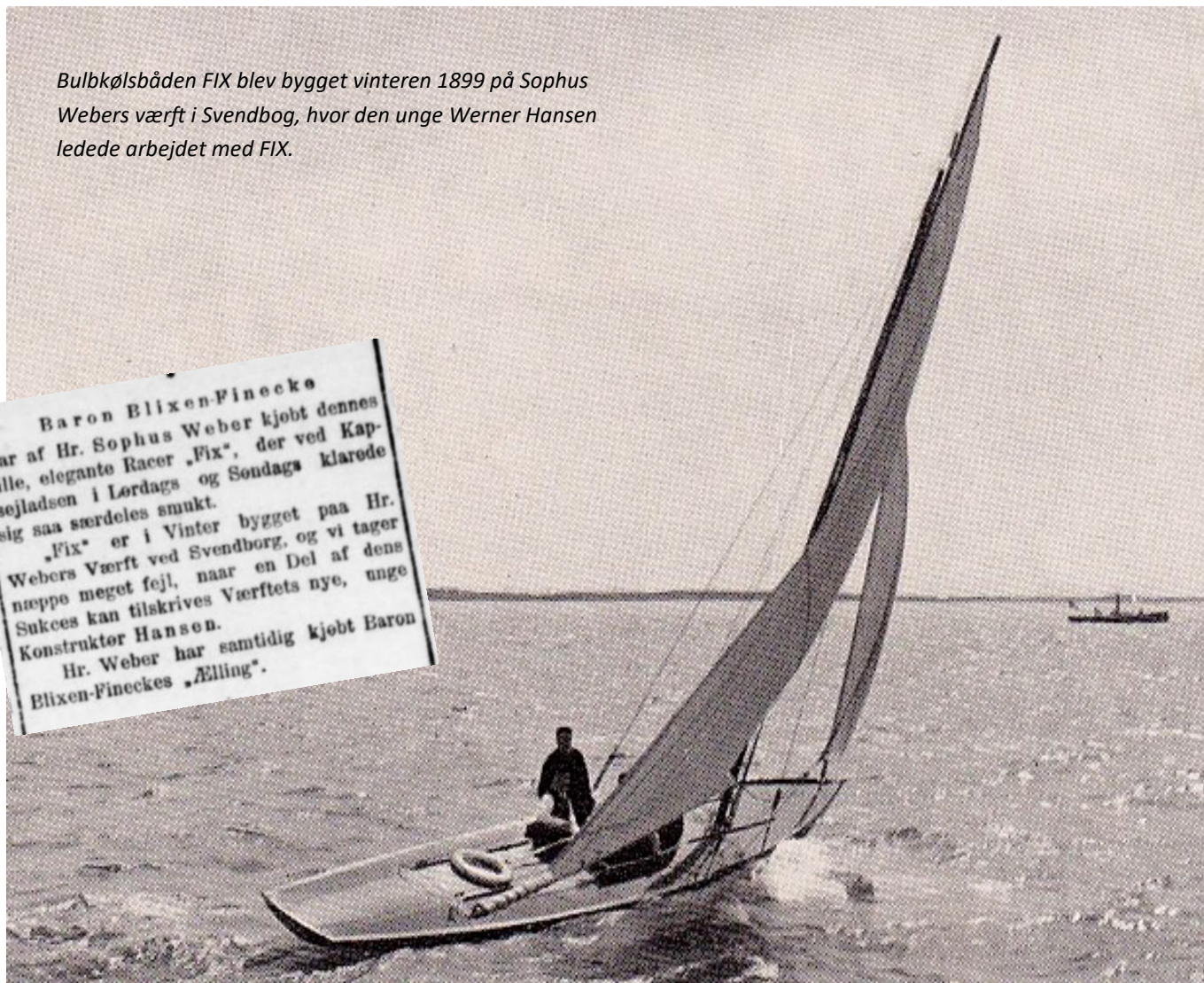
at Werner Hansen havde fået sin afsked fra Webers værft.

Werner Hansen og det københavnske natteliv

Herefter rejser Werner Hansen til København, hvor han ofte ses i det københavnske natteliv sammen med overetssagfører Hjordemaal og en kendt københavnsk diva. Divaen er sandsynligvis Dagmar Hansen, der i den periode var forlovet med overetssagføreren. De beskrives i datidens blade som et

Bulbkølsbåden *FIX* blev bygget vinteren 1899 på Sophus Webers værft i Svendbog, hvor den unge Werner Hansen ledede arbejdet med *FIX*.

Baron Blixen-Finecke har af Hr. Sophus Weber kjøbt dennes lille, elegante Racer „Fix“, der ved Kap-sejladsen i Lørdags og Søndags klarede sig saa særdeles smukt. „Fix“ er i Vinter bygget paa Hr. Webers Værft ved Svendborg, og vi tager næppe meget fejl, naar en Del af dens Sukes kan tilskrives Værftets nye, unge Konstruktor Hansen. Hr. Weber har samtidig kjøbt Baron Blixen-Fineckes „Elling“.

førende trekløver i det københavnske natteliv. Werner Hansen for sin noget snurrige facon. Det har ikke været muligt at finde ud af, hvad han har levet af, måske tegninger af støvler og flipper mm., eller Randers handsker, som det fremgår af avisen *Bladet* i juni 1905. Det kan konstateres af de få fotos, der findes af Werner Hansen, at han var særdeles velklædt.

I sine unge dage var han en dygtig og aktiv kapsejler, der

havde sin gang i KAS, og her lyttede de unge sejlere til hans historier, som nogen var vilde med, og andre syntes var lige vel vidtløftige. Han er i øvrigt kendt for sine mange pudsige kommentarer og omskrivninger af sejlernes proget.

I den lidet flatterende artikel i *Bladet*, kan vi få den bedste beskrivelse af Werner Hansens ungdom, da han på dette tidspunkt endnu ikke havde gjort sig særligt bemærket som konstruktør.

Det er først i 1905, at han konstruerer **Kismet**, en racer til SL-reglen. Denne båd er formentlig hans første selvstændige konstruktion, og den kom til at tage mange præmier i de kommende år. Direktør Harald Halkier, der bestilte **Kismet**, har nok ikke fortrudt, at han stolede på den unge mand.

I 1906 rejste en dansk delegation bestående af Alfred Benzon og Fredrik Hegel til London for at deltage i en konference om en ny verdensomspændende måleregel. De fik stor indflydelse på den nye måleregel, den første meter R regel. Senere på året rejste de igen til London for at præcisere målereglen, og her medbragte Benzon et forslag til en 8 meter tegnet af Werner Hansen. Hans første tegning var en lang, smal båd, men Benzon ønskede en bred, fyldig båd, så Hansen måtte hjem og tegne den om. Tiden ville komme til at vise, at Hansen havde haft ret i det første forslag.

Vinder international konkurrence om 6-meter

I 1907 blev der i Frankrig afholdt en konkurrence om at tegne en 6 meter, bygget til den nye måleregel. I konkurrencen deltog Europas bedste konstruktører, og Werner Hansen deltager som den eneste repræsentant fra Danmark. Han kalder sin konstruktion for **Fricadelle**. Navnet siger lidt om hans evne til at lege med ordene og hans store madglæde. Hans tegning vandt førstepræmien, men da han ikke havde medsendt byggetegninger, blev den anselige pengepræmie ikke uddelt, men Werner Hansen fik i stedet en medalje, "Medaille en vermeil avec mention speciale", som et plaster på såret.

Dominerer hos seksmeterne

I 1908 bestilte bagermester Valdemar Nielsen en 6 meter, **Kimono**, hos Werner Hansen. Den er formentlig bygget efter tegningerne fra konkurrencen i Frankrig, og den blev bygget af Jacob Svendsen, Refshaleøen. Valdemar Nielsen byggede den til En-ton sejladserne i 1908 i Belgien, hvor den fik en 2. plads. Efter sejladserne blev **Kimono** solgt til Belgien, og derefter bestilte bagermesteren straks en ny 6 meter båd, **Albatros**, af Werner Hansen, også bygget til En-ton sejladserne. Det blev starten på en periode hvor Werner Hansen dominerede med 6 meter-bådene **Kimono**, **Albatros** og **Nurdug I**, **II**, **III** og **IV**.

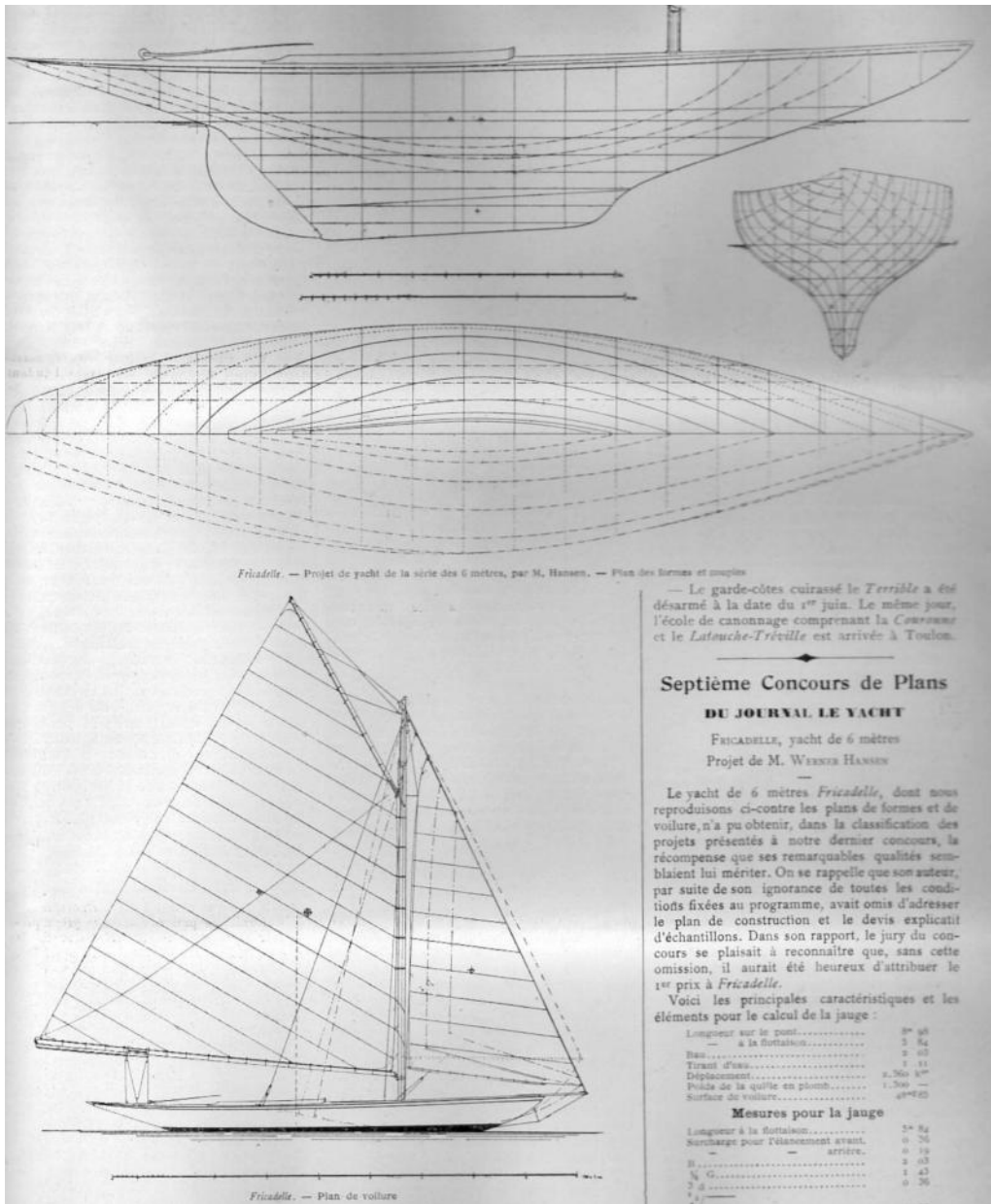

I Danmark var der ingen andre konstruktører, der nåede ham til sokkeholderne. **Nurdug II** deltog i olympiaden i Stockholm i 1912 med Meulengracht-Madsen ved roret, og de hjemtog en sølvmedalje. Ud over 6 meterne og **Kismet**, konstruerede Werner Hansen to 7 Metere, **Veb** og **Star III** samt en 8 meter **Unda**.

De første fire **Nurdug**-både blev finansieret af et konsortium med formanden for KDY, baron Otto Reedtz-Thott, i spidsen. De øvrige medlemmer af konsortiet var en blandet flok af datidens rigmænd. Navnet Nurdug er Gudrun skrevet bagfra. Gudrun var hustru til baron Otto Reedtz-Thott.

Vinder i USA

I 1914 blev En-ton sejladserne aflyst på grund af krigen (første verdenskrig), og KDY og ejerne af **Nurdug IV** valgte at tilmelde den til sejladserne ved verdensudstillingen i San Francisco som den eneste europæiske båd. USA havde indtil da ikke konstrueret både til den europæiske 6 meter regel. Det var først i

I 1907 var i Frankrig en konkurrence om at tegne en 6 meter, bygget til den nye måleregul. Europas bedste konstruktører deltog med Werner Hansen som eneste Danmark. Han kaldte sin konstruktion for *Fricadelle* og vandt 1. præmien. Navnet siger lidt om hans evne til at lege med ordene...

af **Nurdug IV**.

Nedturen starter

Men efterhånden som festerne ebbede ud, hører vi ikke meget til Werner Hansen, han bliver ramt af sygdom. En

1933, at USA også kom med. Amerikanerne stod derfor med opgaven at finde en passende konkurrent til **Nurdug IV**. Præsidenten for sejladskomiteen valgte at lade bygge en ny 6 meter, **Lady Betty**, opkaldt efter USA's præsident Wilsons hustru. Præsident Wilson udsatte en pokal for sejladsen, som **Nurdug IV** vandt.

Først nu fik Werner Hansen den anerkendelse, som han sikkert havde længtes efter med hædrende omtale i aviserne. Det blev desværre også toppen af hans karriere.

Efter sejren i San Francisco var der meget festivitas med stor ros til både konstruktør og rorgænger, blandt andet med reception på den amerikanske ambassade. Sejlsport var nu blevet en del af det internationale diplomati, sikkert også stærkt påvirket af det faktum, at det i amerikanske aviser fejlagtigt fremgik, at den danske konge var ejer

enkelt gang dukker han op som dommer i en konkurrence om nye både, og i en kort periode efter 1. verdenskrig, passer han Landmandbankens direktør, Emil Glückstadts, både.

I 1918 ønsker KDYs byggeforening at bygge en 8 meter til "Kattegatpokalen". De henvender sig til Werner Hansen, der dog ikke ønsker at bygge båden, da han ikke mener, at det er muligt at skaffe de fornødne materialer under de daværende forhold. I stedet påtog kammerjunker Lindholm sig opgaven med at bygge 8 meteren. Når man kigger i de gamle aviser, ses små annoncer med både, som Werner Hansen havde i kommission; henvendelse til Konstruktor Werner Hansen på Hotel Cosmopolite.

I 1922 bliver overetssagfører Hjordemaal tiltalt og dømt for bedrageri, og igen kommer den tidligere omtalte trio og deres færd i det Københavnske natteliv i aviserne. Werner Hansen beskrives som en syg og nedbrudt mand. Her ender sporet af Werner Hansen.

Hvor kom Werner Hansen fra?

Werner blev født den 19. januar 1877 i København, moderen er Anna Blenda Maria Brinck, som var ugift, hvilket fremgår af kirkebogen fra den tid, ligesom det også nævnes, at Werner er uægte. Landmand Werner Schwerin bliver udlagt som barnefader. Han døbes Hans Werner Brinck, så mon ikke han er opkaldt efter sin far.

I 1882 som femårig bliver han adopteret af staldmester Hans Hansen og Ellen Sofie Hansen, og efternavnet Brinck sløjfes, og herefter er det fulde navn Hans Werner Hansen. I 1885 er staldmesteren død og Werner, der nu er blevet 8 år, bor sammen med enken, som er husbestyrerinde.

Herefter har det ikke været muligt at finde noget om Werner Hansen, før han dukker op som nyansat konstruktor på Webers værft i 1899. Allerede i 1900 bliver han bevilliget sin afsked fra Webers værft, et ellers tilsyneladende godt samarbejde bliver bragt til ende. Muligvis på grund af, at Wer-

ner får en søn. Den 19. marts 1900 føder Amalie Andersen en søn, faderen er Werner Hansen ifølge kirkebogen, og det nævnes i øvrigt, at sønnen er "uægte" og moderen ugift. Sønnen døbes Hans Andersen, og han bliver bortadopteret til et par på egen.

Eftersøgt for ikke at betale hustrubidrag

I politiets efterretninger i april 1901 kan det læses, at Werner Hansen er eftersøgt som alimentant (eftersøgt for unddragelse af hustrubidrag/børnepenge) af byfogeden i Svendborg. I 1971 er der en længere artikel i Folkebladet for Randers og Omegn om restaureringen af skoleskibet **København**, der er kirkeskib i Sct. Johannes Kirke i Vejle. Restaureringen af kirkeskibet er udført af Hans Andersen.

Han beskriver sin opvækst på Svendborg-egnen, hvor han havde sin gang på Webers værft, og han nævner, at han er søn af konstruktøren af **Nurdug**-bådene. Hans Andersen blev også konstruktor, dog med bygninger som speciale. Werners afsked fra værftet falder sammen med fødslen af Hans Andersen, så det er måske årsagen til, at Webers og Hansens samarbejde bliver bragt til ophør.

Werner Hansen dør i 1932. Det har ikke været muligt at finde noget om hans sidste år, men de har sikkert været præget af sygdom. Mon ikke også det har været medvirkende årsag til hans afslag på konstruktionen af 8 meteren til Kattegat pokalen.

Meget er ubesvaret, feks. ved vi ikke, hvordan han blev konstruktor hos Weber? Om han er uddannet som bådebygger, det har heller ikke været muligt at opdrive.

I næste nummer af bladet ser vi nærmere på Werner Hansens både og de resultater, de opnåede.

Nurdug 2, 1912

